

WÓJT GMINY ZAWOJA

34-222 ZAWOJA 1307

tel. (033) 87 75 015, 87 75 051, 87 75 400 fax. 87 75 015

<http://www.zawoja.ug.pl>,

Zawoja, dnia 28 października 2022 r.

ZW.0003.1.2022.KLF

P. S. Zajda - Przewodniczący Rady Gminy

2022-10-28

K.H.-P.

Szanowny Pan

Sławomir Kudzia

Radny Gminy Zawoja

W odpowiedzi na interpelację złożoną w dniu 17 października 2022 r., dotyczącą udzielenia odpowiedzi na pytania postawione w temacie prowadzonej przez Urząd Gminy Zawoja kontroli domowych palenisk w zakresie wykrywania nielegalnego spalania odpadów i przestrzegania obowiązujących przepisów o ochronie środowiska, będące kontynuacją Pańskiej interpelacji z dnia 13 października 2022 r.,

Wójt Gminy Zawoja informuje:

Ad 1.

W art. 379 ust. 3 pkt 1 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1718, poz. 2127 i poz. 2269 oraz z 2022 r. poz. 1079, poz. 1260, poz. 1504, poz. 1576, poz. 1747, poz. 2088 i poz. 2127, M. P. z 2021 r. poz. 814 i poz. 960.), Ustawodawca przewidział upoważnienie dla kontrolującego, wykonującego kontrolę do „wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6 do 22 – na pozostały teren”. W informacji zamieszczonej na stronie internetowej Urzędu Gminy Zawoja w artykule informującym o przedmiotowych kontrolach, przekopiowanej do portalu internetowego sucha24 (<https://sucha24.pl/artykul/w-gminie-zawoja-zaczynaja/915256>), został zacytowany wprost ten przepis, informujący mieszkańców gminy o tym, że pracownikom urzędu, zgodnie z ww. ustawą przysługuje prawo kontroli domowych palenisk w tych ramach czasowych. Podkreślam, że są to skrajne godziny, a kontrole, co do zasady, będą prowadzone w godzinach pracy urzędu.

Ad 2.

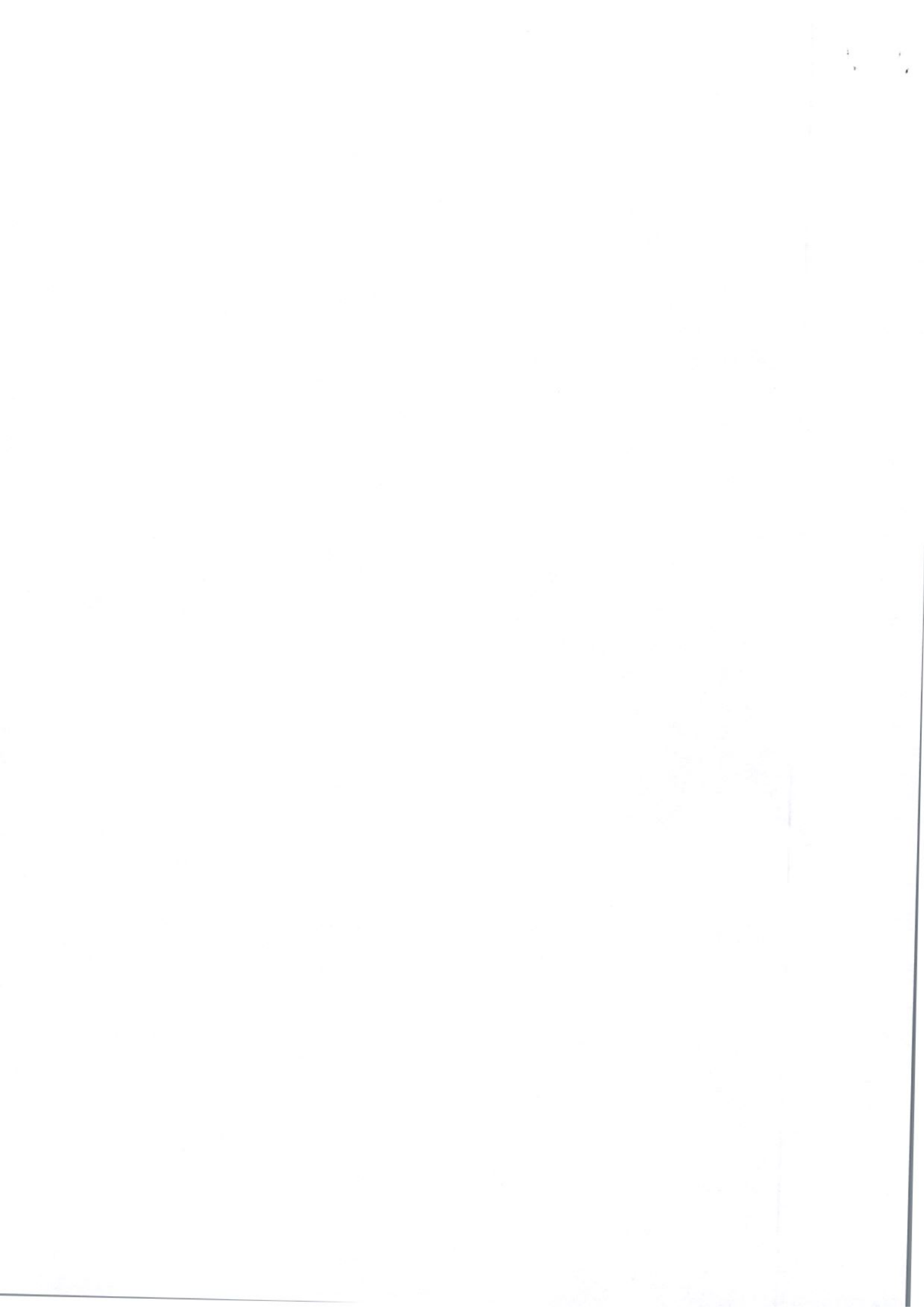
Urząd Gminy Zawoja nigdy nie miał, nie ma i nie będzie miał na celu straszenia mieszkańców kontrolami w godzinach nocnych. Zapis o tym, że kontrole mogą być przeprowadzane w godzinach 6⁰⁰ do 22⁰⁰ był zapisem informującym o takim prawie, przysługującym pracownikom urzędu przeprowadzającym kontrolę, a nie straszeniem mieszkańców. Nadmienię również, że na stronach internetowych wielu urzędów gmin, które informowały/informują o rozpoczęciu działań kontrolnych w zakresie domowych palenisk, znajduje się taka informacja, co wynika z obowiązku i zasady informowania mieszkańców o wszelkich okolicznościach faktycznych i prawnych podejmowanych przez gminę działań. Zastosowanie w Pańskiej interpelacji porównania uprawnień urzędników przewidzianych przez Ustawodawcę do działania milicji obywatelskiej w okresie PRL, należy uznać za niestosowne a zapis w *ustawie Prawo ochrony środowiska* o możliwości przeprowadzania kontroli we wczesnych godzinach porannych czy późnych godzinach wieczornych wynika zapewne z faktu, iż wtedy najczęściej można zaobserwować zjawisko niskiej emisji.

Ad 3.

Identyfikacja upoważnionego do kontroli pracownika Urzędu Gminy Zawoja odbywa się na podstawie udzielonego przez Wójta Gminy Zawoja upoważnienia, wydanego na podstawie art. 379 ust. 2 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, którego wzór stanowi załącznik do *Zarządzenia nr Wt.0050.329.2021 do Wójta Gminy Zawoja z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego na terenie Gminy Zawoja*. W celu dodatkowej identyfikacji pracownika urzędu może posłużyć również legitymacja służbowa pracownika.

Ad 4.

Zgodnie z art. 379 ust. 3 pkt 2 *ustawy Prawo ochrony środowiska*: „Kontrolujący, wykonujący kontrolę, jest uprawniony do przeprowadzania badań lub wykonywania **innych niezbędnych czynności kontrolnych**.” Wykonywanie dokumentacji fotograficznej jest z pewnością „inną niezbędną czynnością kontrolną”. Ponadto takie uprawnienie i zarazem obowiązek przewidują wydane przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego „Wytyczne do procedury przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów. Zgodnie z zapisami zawartymi w *Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego z 2020 r.*” Powołując się na zawarte tam zapisy: „Pierwszym etapem właściwego postępowania kontrolnego jest przeprowadzenie oględzin miejsca kontroli w celu ustalenia stanu faktycznego. Oględziny miejsca powinny przebiegać w następujący sposób: [...] wykonanie dokumentacji fotograficznej (zaleca się nadanie numeracji zdjęć odpowiednich dla lokalizacji wskazanych w protokole kontroli)” (str. 20); „Załącznikiem do protokołu kontroli może być dokumentacja fotograficzna stwierdzonych nieprawidłowości, którą udostępnić należy do wglądu na żądanie kontrolowanego w siedzibie Organu.” (str. 24). Uprawnienia te implementuje §8 pkt 7 *Zarządzenia nr Wt.0050.329.2021 do Wójta Gminy Zawoja z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego na terenie Gminy Zawoja*, który mówi, iż „W przypadku

stwierdzenia, że w urządzeniu grzewczym lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się odpady, które z dużym prawdopodobieństwem użyte zostaną jako materiał grzewczy, wykonuje się dokumentację fotograficzną. Reasumując, wykonanie dokumentacji fotograficznej ma na celu udokumentowanie stwierdzonych nieprawidłowości (spalania odpadów). Ewentualna dokumentacja fotograficzna stanowi załącznik do protokołu kontroli, w którym również znajduje klauzula RODO. Cała dokumentacja kontrolna będzie przetwarzana i przechowywana zgodnie ze standardami i polityką RODO obowiązującą w Urzędzie Gminy Zawoja.

Ad 5.

Prawo żądania przez kontrolera, osobę wykonującą kontrolę dokumentu zakupu opały wynika z art. 379 ust. 3 pkt 4 *ustawy Prawo ochrony środowiska*: „Kontrolujący, wykonujący kontrolę, jest uprawniony do żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli”. Analogicznie, jak w przypadku dokumentacji fotograficznej, takie uprawnienie przewidują *„Wytyczne do procedury przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów. Zgodnie z zapisami zawartymi w Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego z 2020 r.”*. Kontrola zgromadzonego opału odbywa się w oparciu m.in. o okazaną dokumentację – świadectwo jakości paliwa stałego dołączone do zakupionego opału, które potwierdza że paliwo spełnia *wymagania ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw* (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1315; zm.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1576 i poz. 1967.).

Ad 6.

Podstawę prawną do żądania przedstawienia dokumentacji dotyczącej paleniska stanowi art. 379 ust. 3 pkt 4 *ustawy Prawa ochrony środowiska*. Ponadto na mocy §7 pkt 2 *uchwały nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji* podmiot, eksploatujący instalację jest zobowiązany do wykazania spełniania wymagań określonych w niniejszej uchwale poprzez przedstawienie dokumentów potwierdzających spełnienie tych wymagań w szczególności [...] dokumentacji technicznej urządzenia.

Chciałbym zauważyć, że *uchwała nr LIX/842/22 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 września 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*, wydłużyła dla mieszkańców terminy dostosowania instalacji grzewczych do wymogów stawianych przez uchwałę antysmogową, ale nie zniósła obowiązku ich kontroli.

Ad 7.

Informuję, że pracownicy urzędu gminy nie będą dokonywali „przeszukiwań posesji”. Takie sformułowanie nie pojawia się zarówno w oficjalnym komunikacie urzędu na jego stronie internetowej ani w żadnym obowiązującym źródle prawa odnoszącym się do problematyki kontroli. Natomiast zgodnie z *„Wytycznymi do procedury...”* pierwszym etapem właściwego postępowania kontrolnego jest przeprowadzenie oględzin miejsca kontroli w celu

ustalenia stanu faktycznego. Oględziny miejsca powinny w pierwszej kolejności ustalić liczbę indywidualnych palenisk grzewczych znajdujących się na terenie nieruchomości, co można wywnioskować po liczbie kominów.

Ad 8.

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego oraz opracowane do niego wytyczne, a także „*Poradnik przeprowadzania kontroli palenisk domowych. Wykrywanie nielegalnego spalania odpadów i kontrola przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej*” [Kraków, 2019]), przewidują kilka metod umożliwiających wykrycie spalania odpadów w urządzeniu grzewczym. Jedną z nich jest wizualna ocena stopnia dymienia i barwy dymu wydzielającego się z przewodu kominowego. Jest to wysoce subiektywna i niejednoznaczna, ale charakteryzująca się wysoką techniczną wykonalnością – w większości przypadków można podjąć się oceny wizualnej dymu, jego ilości i „gęstości” oraz, co nie jest bez znaczenia podczas spalania odpadów, charakterystycznego chemicznego i drażniącego zapachu dymu. Barwa dymu sama w sobie nie jest wyznacznikiem świadczącym o sytuacji spalania odpadów w indywidualnych urządzeniach grzewczych. Spalanie niskiej jakości paliwa stałego zawierającego znaczną zawartość siarki może prowadzić do wydzielania się (szczególnie podczas dosypywania paliwa) gęstego, lekko żółtawego dymu o charakterystycznym i wyczuwalnym zapachu siarki [Poradnik przeprowadzania..., str. 12].

Ad 9.

Skład węgla określa się na podstawie dokumentacji – świadectwa jakości paliwa stałego. W przypadku stosowania biomasy jako opału należy przeprowadzić pomiar wilgotności przy użyciu wilgotnościomierza.

Ad 10.

Zgodnie z zapisami uchwały nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, jakość drewna kawałkowego określa wilgotność drewna. Paragraf 3 pkt 2 ww. uchwały zakazuje stosowania paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%. W trakcie kontroli w przypadku stosowania drewna jako opału należy przeprowadzić pomiar wilgotności drewna przy użyciu wilgotnościomierza zgodnie z instrukcją producenta urządzenia. W celu ustalenia wilgotności należy wybrać trzy sztuki drewna kawałkowego ze składowiska przeznaczonego do wykorzystania na opał. Pomiar każdej sztuki powinien być przeprowadzony dwukrotnie. Wynik końcowy jest średnią z przeprowadzonych sześciu pomiarów („*Poradnik przeprowadzania kontroli palenisk domowych. Wykrywanie nielegalnego spalania odpadów i kontrola przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej*” [Kraków, 2019]).

Ad 11.

Odpowiedź udzielona w Ad 5.

Ad 12.

Procedurę kontroli reguluje Zarządzenia nr Wt.0050.329.2021 do Wójta Gminy Zawoja z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego na terenie Gminy Zawoja.

Ad 13.

Urzednicy wdrażający procedurę kontroli oraz dokonujący kontroli domowych palenisk, przeszli odpowiednie szkolenie i pozyskali stosowny certyfikat oraz legitymują się właściwym wykształceniem i doświadczeniem.

Ad 14.

Celem Programu ochrony powietrza (POP), przyjętego Uchwałą nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego, jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych pyłu zawieszonego PM10, PM2,5, dwutlenku azotu oraz benzo(a)pirenu, a następnie wyznaczenie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza (POP, str. 4). **Jednym z działań naprawczych przyjętych w Programie ochrony powietrza jest prowadzenie na szczeblu gmin planowych kontroli budynków w zakresie przestrzegania przepisów ochrony powietrza.**

Gmina Zawoja znajduje się w strefie małopolskiej wyznaczonej w ramach Programu ochrony powietrza, w której stwierdzane są przekroczenia pyłów zawieszonych PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu, związane z występowaniem na tych obszarach zjawiska niskiej emisji. Na terenach górskich, zjawisko to obserwowane jest zwłaszcza w obrębie den dolin, gdzie dochodzi do kumulacji na niskiej wysokości nad dnem doliny pyłów i szkodliwych gazów pochodzących z domowych palenisk i lokalnych kotłowni węglowych. Zjawisko to najwyraźniej zaobserwować można wczesnym rankiem oraz w godzinach wieczornych, gdy w wielu budynkach rozpała się domowe paleniska. Zjawisko najsilniej zaznacza się w okresach bezwietrznych, gdy nie zachodzi wymiana mas powietrza i dochodzi do kumulacji zanieczyszczeń na takim obszarze. W naszej gminie dotyczy to przede wszystkim terenów położonych w dnie doliny Skawicy. Potwierdzają to m.in. wyniki badań przeprowadzonych przez naukowców z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, wykonane za pomocą mobilnej stacji pomiarowej mierzącej stężenie pyłów zawieszonych PM10. Planowana kontrola palenisk w Gminie Zawoja jest zatem formą działań naprawczych przewidzianych w Programie ochrony powietrza, realizowaną obok innych działań, do których POP zobowiązuje i które nasza gmina realizuje.

Ad 15.

Wszystkie kontrole realizowane przez Urząd Gminy Zawoja wobec mieszkańców są realizowane na podstawie i w granicach obowiązującego prawa, służąc wyłącznie wykrywaniu nieprawidłowości w określonym obszarze a w następstwie podejmowaniu działań niwelujących te nieprawidłowości. Realizowana kontrola palenisk jest przykładem takiej kontroli i zapewniam, iż nie ma na celu „szykanowania mieszkańców gminy Zawoja” a standardy jej przeprowadzania przez pracowników urzędu gminy są na wysokim poziomie, z uwzględnieniem najlepszych

zasad kultury i dialogu. Jednocześnie informuję, że Urząd Gminy Zawoja nie ponosi odpowiedzialności za artykuły prasowe zamieszczane na portalu internetowym sucha24. Nie był to artykuł zamówiony przez urząd ani autoryzowany przez jego pracowników.

Z up. Wójta Gminy Zawoja
Karolina Liszwa-Franczak
mgr Karolina Liszwa-Franczak
Zastępca Wójta

Otrzymują:
1 x adresat
1 x aa/KLF

1. The first part of the document
describes the general situation
of the project.

2. The second part of the document
describes the specific details
of the project.

3. The third part of the document
describes the results of the project.

4. The fourth part of the document
describes the conclusions of the project.

5. The fifth part of the document
describes the recommendations of the project.

6. The sixth part of the document
describes the future work of the project.

7. The seventh part of the document
describes the appendix of the project.

8. The eighth part of the document
describes the bibliography of the project.

9. The ninth part of the document
describes the index of the project.

10. The tenth part of the document
describes the cover of the project.